

GELOVEN VERKENNEN

Op een praktische wijze vorm geven aan geloven verkennen

Versie 6 november 2017

Je kunt op verschillende manieren geloven verkennen. Je kunt erover in gesprek gaan en je kunt je geloof ook laten zien in het gebaar en ritueel. Geloven verkennen is immers meer dan erover praten of er vragen over stellen. Het gaat om je houding, waarbij je jouw geloof laat zien en al lerend van elkaar verder komt.

UITNODIGEND ZIJN

Veel mensen ervaren bij geloven verkennen de spanning tussen uitnodigend willen zijn, maar niet opdringerig. Bespreek dit eens met elkaar.

Uitnodigend zijn is goed. Je hebt mooie activiteiten op je pioniersplek waar mensen zingeving kunnen ervaren! Wees niet te beschroomd in het onder de aandacht brengen van je activiteiten. Mensen ervaren het als positief wanneer ze persoonlijk voor iets worden uitgenodigd, en zullen dan ook eerder actie ondernemen dan bij een algemene, vrijblijvende uitnodiging. Je mag mensen ook uitnodigen om een stap in het diepe te zetten: misschien komen ze nu bij een maaltijd, wanneer je denkt dat ze er aan toe zijn kun je ze ook uitnodigen voor een viering, als je die hebt in je pioniersplek.

“Geloven verkennen is immers meer dan erover praten of er vragen over stellen.”

Waak voor de uitersten: ben je te uitnodigend, dan wordt je als opdringerig ervaren en dat werkt averechts. Ben je te voorzichtig en vrijblijvend, dan ontnemen je mensen de kans om te zien wat voor moois je in huis hebt op je pioniersplek!

BIJ DE VOORBEREIDING

Wanneer je iets gaat bedenken om te doen, kan het helpen als je bedenkt welke gelovige noties of waarden je daarmee omhoog brengt. Bedenk daarbij ook welke noties in jouw doelgroep nu van belang zijn of al aanwezig zijn. We noemen er een aantal:

#contact met God #dankbaarheid #Jezus navolgen #omzien naar elkaar #eerbied #omzien naar de nood van de wereld #gemeenschap vormen #barmhartigheid #eigenwaarde, kind van God #integriteit van het lichaam #gastvrijheid #inkeer en contemplatie #vergeving #zicht op God bieden #bijbel #elkaar troost ontvangen, troost bieden #vieren #stilstaan bij jezelf en God #denken om een ander #gebed #zegen

Maak eens een poppetje, bijvoorbeeld van klei of knip er een uit. Zet dat op je bureau. Stel je voor dat dit een concreet iemand uit je pioniersplek is, die niet gelooft. Houd deze persoon in gedachte wanneer je een activiteit rondom geloven verkennen voorbereidt. Bedenk voor jezelf hoe je met hem of haar iets over het

www.lerenpionieren.nl

Landelijk team pionieren
info@protestantsekerk.nl
030 880 1892

geloof zou delen, welke woorden daarbij passen, etc. Dit voorkomt dat je teveel in ‘jargon’ denkt en helpt bij het inleven in de behoeften en verlangens van de mensen in je pioniersplek.

GELOOF TER SPRAKE BRENGEN

Schep gelegenheid

Voor gesprekken over geloof is gelegenheid nodig. Tijd en vrije ruimte om elkaar te ontmoeten. Plan niet alles vol wanneer je een activiteit hebt. Zorg ervoor dat je elkaar kan ontmoeten, vooraf en erna. Zorg voor kinderopvang of zoek een plek waar kinderen vanzelf gaan spelen, organiseer maaltijden met een klein gezelschap, of ontmoet elkaar rond het kampvuur.

Stretch jezelf

Wanneer je spreekt over het geloof, is je houding belangrijk. Als je dat doet, doe dat dan zoveel mogelijk vanuit een open houding, zonder te veroordelen. Als een deelnemer een ingang vindt tot God en geloof, die heilzaam is, dan is dat altijd goed. Ook als dat niet jouw ingang is en je het eigenlijk niks en slap vindt. Denk bijvoorbeeld aan het vage: “Er moet wel iets zijn”. Neem het serieus en vraag door. Wat is dat ‘iets’ dan?

Geef echte aandacht. Wees nieuwsgierig naar wat mensen wel en niet geloven. Vraag door. Ga vooral op het ervaringsniveau zitten. Denk aan open vragen als: hoe voelt dat voor jou? Hoe komt dat? Wat is er gebeurd?

Mensen geloven op verschillende manieren en zien Jezus of God ook op verschillende manieren. Dat geldt ook voor de mensen in je pioniersplek van buiten de kerk. Weet hebben van verschillende manieren om God/Jezus/Geest te ontmoeten, geeft je invoelingsvermogen en maakt je ruim. Zo kan je deelnemers goed helpen bij het ontwikkelen van hun eigen geloof. Onderzoek daarom andere ingangen tot God, Jezus of de Geest dan die jijzelf hebt. De teamtraining daar een geschikt moment voor, omdat er zoveel verschillende liggingen aanwezig zijn. Wat beweegt een evangelicale christen? Hoe geloven teams die werken met nieuwe spirituelen? En wat doet dat allemaal met jou en jouw geloof?

“Geef echte aandacht. Wees nieuwsgierig naar wat mensen wel en niet geloven. Vraag door. Ga vooral op het ervaringsniveau zitten. Denk aan open vragen als...”

Wij hebben God en geloof niet in handen. Mensen buiten de kerk kunnen leermeesters zijn die jou dieper in contact brengen met geloof en God, dan dat je ooit had durven dromen. Sta daar voor open en laat je verrassen.

IN HET GEBAAAR

Als team vertegenwoordigen jullie zelf iets van God. Deelnemers komen naar jullie activiteiten en mogelijk komen ze zelfs wel vanwege jullie. Misschien willen ze ook wel een beetje zijn zoals jullie. Het helpt hen jullie na te volgen als je letterlijk laat zien wat je gelooft, in het gebaar. Mensen kunnen ernaar kijken, het ontvangen of het ervaren door eraan mee te doen. Als je dit doet op een manier die past in je context is dat

www.lerenpionieren.nl

Landelijk team pionieren
info@protestantsekerk.nl
 030 880 1892

uitnodigend en aantrekkelijk. Hieronder volgen voorbeelden om jullie creativiteit op gang te brengen om precies datgene te bedenken dat past in jullie doelgroep.

Rond het eten

Bidden voor het eten. Doe dat op een manier die past bij de cultuur van de doelgroep. Pak bijvoorbeeld elkaar handen vast en zeg: 'Gezegende maaltijd'. Zing een kort tafellied: bijvoorbeeld, 231 (Liedboek) "Dank u dat wij samen eten".

Je zou na het eten voorbeden kunnen doen. Ieder schrijft een intentie op, stopt het in een schone, lege pan. De pan wordt doorgegeven en de intenties worden een voor een opgelezen. Ieder leest dan (waarschijnlijk) de intentie van iemand anders.

Tussen de pannen

Zoek gewone momenten waarop je aandacht voor geloof kan hebben. Bijvoorbeeld bij het koken en bakken. Wees even stil voordat je gaat koken met elkaar en wees dankbaar voor de schepping, de boeren die het verbouwen. Of vraag een zegen voor jullie werk in de keuken en het voedsel wat je bereidt.

Bij activiteiten

Als je spelactiviteiten of een andere activiteit organiseert, kijk dan of je één onderdeel kan doen waarbij je aandacht besteedt aan geloof. Je kan een gebedshoek maken met waxinelichtjes, een opening doen met een songtext die bezinnend is. Een sluiting waarbij je elkaar en God/Eeuwige/Bron dankt en om een zegen vraagt om weer op weg te gaan.

Bij overgangen

1. Verjaardagen

Zegen jarige deelnemers voor hun nieuwe jaar. Denk bijvoorbeeld aan een 'blessinghug' van jullie allen. Geef een kaars om aan te steken in nieuwe jaar dat voor iemand ligt, voor als er iets te vieren is, of wanneer het moeilijk is.

2. Zwangerschap

Als een zwangere vrouw bijna gaat bevallen, kun je een 'Blessing Way' organiseren met de vrouwen uit je pioniersplek, waarbij je een ritueel bedenkt waarbij je vrouw en kind gezegend worden voor een voorspoedige bevalling.

3. Huwelijken

Geef een eigen geschreven gebed, geef een huwelijkskaars, zing een religieus lied voor het bruidspaar bij de receptie als jullie uitgenodigd zijn.

4. Verhuizen

Bied verhuishulp en ook een huis-blessing aan, wanneer er verhuisd wordt.

5. Overlijden

Maak een 'overgangskaars' als iemand overlijdt in je groep. Gedenk een overledene door de kaars aan te steken en geef hem door waarbij iedereen een gedachte uitspreekt. Jullie kunnen daarbij een religieuze inbreng hebben. Geef die kaars een plaats in je ruimte op een mooie plek. Het herinnert aan degene die overleden is, aan God, aan het grote mysterie van dood en leven en alle vragen die we daarbij hebben.

De ruimte

Geef aandacht aan de ruimte waarin je activiteiten plaatsvinden. Je kunt overwegen om er een heilige ruimte van te maken. Zet iets neer wat jullie in contact brengt met God. Dat kan een kruis of een icoon zijn, maar het kan ook iets heel anders zijn. Iets wat barmhartigheid oproept, een foto van een vluchtelingen bijvoorbeeld, een vlinder of een engel. Wat ook maar past bij jouw doelgroep. Je zou er een godslampje of waxinelichtje neer kunnen zetten. Of maak een hoekje waar je waxinelichtjes kan aansteken voor mensen en situaties. Leg er een boekje bij waar je een wens/gebed/intentie in kan schrijven.

Rond het nieuwe jaar kun je je ruimte zegenen. Laat iedere deelnemer een wens of een gebed uitspreken voor het nieuwe jaar, met water besprenkelen, met wierookstokjes zwaaien in de hoekjes om deze te reinigen en de ruimte te vervullen met de geur van God. Je kunt ook muziek aanzetten en alles vervullen met een dans, met jullie energie of een lied zingen.

Als je een gebedsruimte hebt, dan zou je een bel bij de deur hangen, dat je kan klingelen wanneer je er binnen gaat. Het maakt jou en de deelnemers ervan bewust dat je als kind van God die ruimte betreedt.

Aandacht voor elkaar

Als iemand ernstig ziek is, kan je een moment in de week afspreken, waarin aan deze persoon gedacht wordt. Kies dan een manier die past bij je doelgroep. In een sjamanistisch netwerkje dat we kennen, wordt bijvoorbeeld iedere maandag voor een chronisch ziek iemand gedrumd. Steek allemaal een kaars aan op die bepaalde tijd en post een foto in jullie Facebookgroep, stuur een appje met een gebed, ook in de groepsapp als je die hebt.

Bid voor een ziek iemand en spreek uit dat je dat doet. De pioniersplek Windkracht 3.0 uit Noordwijk heeft troostdekentjes gemaakt met hun logo erop en geven die aan zieke mensen en aan mensen met groot verdriet.

GELOVEN LEREN EN DOEN

Bijbel

Bijbelstudie is soms te intellectueel. Onderzoek of je andere manieren kunt vinden om iets met de bijbel te doen, die passen in jouw context. Denk bijvoorbeeld aan ervaringsgericht bijbellezen, waarbij je de bijbel verbindt met je eigen leven. Een voorbeeld. Ieder leest een psalm en stopt op de plek waar het hem of raakt. Daarna deel je dat met elkaar. Organiseer een stiltewandeling en geef een bijbeltekst mee, goede vragen bij bijbelgedeeltes kunnen belangrijk eyeopeners zijn.

Voor als je een groep vormt op Facebook: Zoek een heleboel bemoedigende teksten op uit de bijbel en knip die uit. Vraag op een vast moment in de week in je groep, wie er een tekst wil ontvangen. Trek voor ieder dit dat wil een tekst uit je stapel kaartjes en stuur die op, in een persoonlijk bericht.

www.lerenpionieren.nl

Landelijk team pionieren
info@protestantsekerk.nl
 030 880 1892

Kijk eens op gewijderuimte.org en verderkijken.org: daar vind je suggesties van Nikolas Sintobin. Hij is internetpriester, biedt meditaties aan bij Youtube Filmpjes.

Feesten

Bij geloof horen ook de feesten van het jaar: kerstmis, Pasen, Sint Maarten, Allerzielen. Door die te vieren geef je kennis en geloofsbeleving door. Vier ze op een manier die bij jouw doelgroep past.

Geloven thuis

Regelmatig aandacht geven aan geloof, laat het groeien. Kijk of je geloven thuis kan stimuleren op een manier die past in jouw context. Vrouwen houden van 'DIY'. Doe zelfmaak projecten die diepgang bieden, die mogelijkheid bieden in contact te komen met God. Maak adventskalenders, bouw tempeltjes, maak met klei godslampjes.

Bied Ignatiaanse meditatie aan, waarbij je op vaste momenten op de dag individueel incheckt bij jezelf met vragen. Dat maakt rustig en brengt je in contact met God.

Vanuit het landelijk dienstencentrum worden menukaarten aangeboden rond een thema. Om te bespreken bij de maaltijd, een ontspannen setting. Een startvraag bij het voorgerecht, een bijbelverhaal (tekst van Jezus) bij het hoofdgerecht en een aantal praktische stappen/ oefeningen bij het dessert.

Intellectueel gesprek/ debat

Er zijn ook mensen, die behoefte hebben aan een intellectuele uitdaging, een gesprek waarbij het verstand centraal staat. Welke argumenten zijn er? Is geloven 'redelijk'? Een boek als 'Mere christianity' van C.S. Lewis of 'Eenvoudig christendom' en 'Surprised by hope' van N.T. Wright kunnen daarbij basis zijn voor gesprek.

Cursussen

Sommige mensen vinden het prettig om een cursus rondom geloven te doen. Belangrijk is dat mensen hier op een vrijblijvende manier informatie over het christelijk geloof kunnen krijgen. Wanneer je zo'n cursus wilt organiseren, dan zijn de mogelijkheden legio.

“Wanneer je een geloofscursus wilt organiseren, dan zijn de mogelijkheden legio.”

De Alpha-cursus is de meest gebruikte geloofscursus. Het is een simpele opzet: eerst met elkaar eten, daarna houdt een teamlid een inleidend praatje over een kernthema uit het Christelijk geloof waar vervolgens in groepjes over verder wordt gesproken. De combinatie van gezelligheid, een goed inhoudelijk verhaal, en zelf een eigen mening kunnen vormen in de gespreksgroepjes vormen de basis van het succes van deze cursus.

Er is een nieuwe geloofscursus op de markt: [de Lazaruscursus](#). Deze cursus werkt met bijbelverhalen en wil raken aan de belevingswereld van mensen. Men wil niet-dogmatisch zijn. In dat opzicht zit er een belangrijk verschil met de alpha-cursus, die wil mensen de kern van het christelijk geloof uitleggen. Deze cursus wil mensen zelf hun eigen geloof laten ontdekken.

www.lerenpionieren.nl

Landelijk team pionieren
info@protestantsekerk.nl
 030 880 1892

Nog een andere manier is 'scopus'. Hier wordt gewerkt met een grondbeeld waarop voorwerpen liggen uit bijbelverhalen. Aan de hand van deze voorwerpen ga je in gesprek. Deze cursus steekt in bij de beleefwereld van mensen. Mensen hoeven geen voorkennis te hebben over het christelijk geloof. De cursus is minder rationeel dan de alpha-cursus en spreekt dus een andere doelgroep aan.

Meditatie

Meditatie is een mooie vorm om geloven te verkennen. Maak een groep waarin je verschillende manieren van meditatie uitprobeert. En doe daar dan ook christelijke meditatievormen bij. Op internet zijn christelijke meditatievormen te vinden. En er is dit boek: Lex Boot: 'Kleine Gids voor christelijke meditatie.'

www.lerenpionieren.nl

Landelijk team pionieren
info@protestantsekerk.nl
030 880 1892